

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös

Antopäivä

22.4.2021

Päätösnumero

21/0218/2

Lähetyspäivä

22.4.2021

Diaarinumero

02083/19/2299

Asia Kunnallisasiaa koskeva valitus

Valittaja Suolahden Demokratian Pioneerit ry, Äänekoski

Päätös, josta valitetaan

Äänekosken vapaa-aikalautakunnan päätös 13.8.2019 § 30

Asian käsittely kaupungin toimielimissä

Vapaa-aikalautakunta on 14.5.2019 (16 §) päättänyt jakaa nuorisjärjestöjen perusavustukset vuonna 2019 seuraavasti:

Hietaman Nuorisoseura ry	600 euroa
Koskelan Setlementti ry	8 600 euroa
Suolahden Demokraattiset Nuoret ry	900 euroa
Suolahden Demokratian Pioneerit ry	2 800 euroa
Suolahden-Äänekosken Pohjola-Norden ry	700 euroa
Suopartio ry	600 euroa
Äänekosken 4H-yhdistys ry	19 000 euroa
<u>YAD Youth Against Drugs ry (ehdollinen)</u>	<u>200 euroa</u>
Avustukset yhteensä	<u>33 400 euroa</u>

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelinvaihte	Sähköiset yhteystiedot	Faksi
Raatihuoneenkatu 1 13100 HÄMEENLINNA	Arvi Kariston katu 5 13100 HÄMEENLINNA	029 56 42200	Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi Sähköinen asiointipalvelu: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet	029 56 42269

Suolahden Demokratian Pioneerit ry on oikaisuvaatimuksessaan vaatinut, että vapaa-aikalautakunnan päätös kumotaan.

Vapaa-aikalautakunta on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt oikaisuvaatimuksen.

Päätöksen perusteluissa on todettu muun ohessa, että nuorisjärjestöjen jatkuvaan toimintaan vuosittain myönnettäviä perusavustuksia voidaan käyttää myös ohjaajien palkkaamiseen. Erillistä palkkausavustusta perusavustuksen yhteydessä ei ole ollut haettavissa eikä Äänekosken 4H-yhdistys ry ole sellaista hakenut. Koskelan Setlementti ry ja Äänekosken 4H-yhdistys ry ovat kaupungin suurimmat nuorisoyhdistykset. Ne järjestävät säännöllisesti ja paljon monipuolista toimintaa nuorille. Niiden toiminta täydentää kaupungin nuorisopalveluiden toimintaa ei asuinalueilla, ja ne tekevät yhteistyötä sekä nuorisopalveluiden ja että muiden toimijoiden kanssa. Vuoden 2019 perusavustuksia jaettaessa on otettu huomioon yhdistysten toiminta edellisenä toimintakautena ja hakemuksessa esitetty tukikaudelle suunniteltu toiminta. Kaikkia yhdistyksiä on kohdeltu jaossa tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti. Avustusten myöntäminen ja niiden suuruus on kaupungin harkinnassa, eikä hakijoilla ole oikeutta saada haetun suuruista avustusta.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Suolahden Demokratian Pioneerit ry on vaatinut, että vapaa-aikalautakunnan päätökset kumotaan.

Yhdistyksen toiminta on määrällisesti ja laadullisesti verrattavissa Äänekosken 4H-yhdistys ry:n ja Koskelan Setlementti ry:n tekemään nuorisotyöhön. Suolahden Demokratian Pioneerit ry on kuitenkin saanut paljon pienemmän avustuksen kuin edellä mainitut yhdistykset. Suolahden Demokratian Pioneerit ry:n saama avustus on vuonna 2018 ollut vain noin 10 prosenttia yhdistyksen varsinaisen toiminnan kuluista. Suolahden Demokratian Pioneerit ry:lle myönnetty avustus on pienentynyt vuosi vuodelta samalla, kun joillekin yhdistyksille on myönnetty aiempaa enemmän avustusta, vaikka niiden toiminnassa ei olekaan tapahtunut kehitystä. Äänekosken 4H-yhdistys ry:n avustus on lähes puolet yhdistyksen arvioituista toimintamenoista, joista suuren osan muodostavat palkkauskulut. Palkkausavustusta ei ollut julistettu haettavaksi perusavustusten jaon yhteydessä. Silti sitä on myönnetty Äänekosken 4H-yhdistys ry:lle.

Avustusten myöntämisessä tulisi tarkastella toteutuneita kuluja. On epäselvää, milloin on tehty päätös siitä, ettei myönnetty avustussumma saa ylittää 50 prosenttia järjestön omasta varainhankinnasta. Yleisesti myönnetty avustussumma on saanut olla enintään 50 prosenttia yhdistyksen toimintamenoista. On myös epäselvää, miten toiminnasta saatavat muut tuotot huomioidaan suhteessa varainhakintaan.

Suolahden Demokratian Pioneerit ry:llä oli vuoden 2018 lopussa jäseniä yhteensä 247, joista alle 29-vuotiaita oli 223. Vuoden aikana yhdistyksen toimintaan osallistui 2 538 henkilöä, ja yhdistys järjesti kuusi leiriä, 12 retkeä ja 20 koulutusta. Muita erillisiä tapahtumia ja tempauksia lapsille järjestettiin 28. Kerhoja toimi keväällä viisi ja syksyllä neljä. Yhdistyksen kerhotoiminta on osallistujille maksutonta ja avointa kaikille kiinnostuneille lapsille ja aikuisille.

Alakouluikäisille suunnattu iltapäiväkerho on toiminut lukukausien aikana. Yhdistys on voittoa tuottamaton ja poliittisesti sitoutumaton ja sen toiminta perustuu vapaaehtoistyöhön. Yhdistyksellä ei ole varallisuutta ja varainhankintaakin vain vähän. Yhdistyksen toimintakulut vuonna 2018 olivat yhteensä hieman yli 29 000 euroa. Kaupungin myöntämä avustus oli 3 000 euroa eli noin 10 prosenttia kuluista. Yhdistys on käyttänyt kaupungilta ja aluehallintovirastolta saamansa avustukset niiden ehtojen mukaisesti. Yhdistys on osallistunut muun muassa nuorten kesätyöpaikkojen etsintään ja hankkimiseen. Yhdistys on tehnyt aktiivisesti yhteistyötä muun ohessa Suolahden Työttömät ry:n ja Suolahden Demokraattiset Nuoret ry:n kanssa nuorten työllistämiseksi. Yhdistys on tehnyt tuloksellista yhteistyötä kaupungin perhekoordinaattorin ja nuorisotyön koordinaattorin kanssa Lasten ja nuorten Äänekoski -projektissa. Lisäksi yhdistys on osallistunut suunnitteluun kaupungin nuorisotoimen ja opetuspalveluiden kanssa ”ulkopuolisuudesta osallisuuteen” -toiminnassa. Näin yhdistys on omalta osaltaan täydentänyt kaupungin nuorisotoimintaa.

Avustusten jakoa valmistellut viranhaltija on ollut asenteellinen. Avustuksia ei ole jaettu tasapuolisin ja oikeudenmukaisin perustein.

Lausunnot ja selitykset

Äänekosken vapaa-aikalautakunta on lausunnossaan todennut muun ohessa, että arvioitaessa Suolahden Demokratian Pioneerit ry:n toimintaa verrattuna Äänekosken 4H-yhdistys ry:n ja Koskelan Setlementti ry:n toimintaan hakemusten ja niiden liitteinä olevien asiakirjojen perusteella yhdistykset eroavat toisistaan sekä sisältöjen että toiminnan laajuuden ja monipuolisuuden suhteen. Esimerkiksi Äänekosken 4H-yhdistys ry:llä on todennetusti toimintaa eri puolilla Äänekosken kaupunkia ja yhdistys tekee monipuolisesti yhteistyötä eri toimijoiden ja Äänekosken kaupungin kanssa. Suolahden Demokratian Pioneerit ry:n toiminta taas keskittyy hakemusasiakirjojen perusteella pääasiassa Suolahden taajamaan ja yhdistys tekee yhteistyötä pääsääntöisesti samalla aatteellisella pohjalla toimivien alueellisten, valtakunnallisten ja kansainvälisten yhdistysten ja yhteisöjen kanssa. Yhdistysten toiminnan sisällöissä, alueellisessa saavutettavuudessa ja toimintaperiaatteissa on siten julkaistujen avustuskriteereiden perusteella arvioitaessa selkeitä eroja.

Vapaa-aikalautakunnan päätöspöytäkirjan 14.5.2019 (16 §) esittelytekstissä on tuotu esille edellisten vuosien käytäntö, jonka mukaan Äänekosken 4H-yhdistys ry:llä on ollut mahdollisuus hakea yhteistyösopimuksen perusteella kanavoitujen tulojen lisäksi perusavustusta. Yhdistys on käyttänyt yhteistyösopimuksen perusteella saamansa tulot henkilöstön ja ohjaajien palkkaamiseen kaupungin nuorisotoimen toimintaa täydentävässä toiminnassa, minkä vuoksi yhteistyösopimuksesta on puhuttu palkkausavustuksena. Äänekosken 4H-yhdistys ry:n haettavissa ei ole ollut mitään erillistä palkkausavustusta sopimuksen voimassaoloaikana eikä sen jälkeen.

Vuoden 2019 avustuksia myönnettäessä on Suolahden Demokratian Pioneerit ry:n lisäksi myös muille avustuksen saajille myönnettyä avustusta leikattu edelliseen vuoteen verrattuna. Suolahden Demokratian Pioneerit ry:n saaman avustuksen määrä on vuosina 2015–2019 vaihdellut 2 800 eurosta 3 250 euroon. Samaan aikaan myös muille yhdistyksille myönnettyissä avustuksissa on tapahtunut vuosittain vaihtelua molempiin suuntiin.

Kaupunginhallitukselle on varattu tilaisuus antaa lausunto.

Suolahden Demokratian Pioneerit ry on antamassaan selityksessä todennut muun ohessa, että vaikka yhdistyksen toiminta on keskittynyt Suolahden taajaan, yhteistyötä tehdään myös muualla Äänekoskella, Suomessa ja kansainvälisesti. Kaupungin nuorisotoimella on tapana suosia tiettyjä järjestöjä yhteistyökumppaneinaan ja sulkea muut ulkopuolelle. Nuorisotoimen työntekijät ovat osallistuneet kokouksiin 4H-yhdistyksen tunnuksin varustetuissa asusteissa, ja he ovat suosimiensa yhdistysten jäseniä.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja perustelut

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Nuorisotoimen perusavustusten jakoperusteet

Vapaa-aikalautakunnan lausuntoon liitettyjen hakuilmoituksen yhteydessä julkaistujen jakoperusteiden mukaan nuorisotoimen perusavustusten jakoperusteet ovat olleet seuraavat:

- 1) hakijan toiminnan laajuuteen, tarkoitukseen ja laatuun liittyvät seikat, kuten alle 29-vuotiaiden jäsenten määrä, eri toimintojen määrä ja järjestön toiminnan alueellinen kattavuus;
- 2) hakijan taloudellinen asemaan liittyvät seikat, kuten hakijan varallisuus, suhteettoman pieni varainhankinta tai hallintokulujen suhteettoman suuri osuus edellisen tilikauden kokonaismenoista sekä hakijan valtiolta, kunnalta ja seurakunnalta saamat avustukset ja avustuslainat sekä niiden käyttö;
- 3) hakijan nuorisotyöllinen merkitys eli nuorten yhteiskunnallinen aktivointi ja hakijajärjestön ainutlaatuisuus sekä kaupungin nuorisotoimintaa täydentävä toiminta.

Yhdistyksellä tulee olla päihde- ja ympäristöstrategia sekä kiusaamisen vastainen strategia, joihin se on sitoutunut.

Asiassa saatu selvitys yhdistysten toiminnasta

Vapaa-aikalautakunnan selvityksen mukaan Äänekosken kaupungilla ja Äänekosken 4H-yhdistys ry:llä on vuosina 2016–2018 ollut voimassa yhteistyösopimus, jonka perusteella kaupunki on vuosittain maksanut yhdistykselle korvauksena sopimuksessa määritellystä nuorisolle suunnatusta, kaupungin omaa palvelutarjontaa täydentävästä toiminnasta 16 000 euroa vuodessa. Kasvun ja oppimisen lautakunta on hyväksyessään yhteistyösopimuksen 28.1.2016 (6 §) päättänyt muun ohessa, että Äänekosken 4H-yhdistys ry ei voi hakea palkkaus- tai kohdeavustusta sopimuksessa mainittuihin toimintoihin. Yhdistys on käyttänyt saamaansa yhteistyösopimukseen perustuvaa korvausta muun ohessa henkilöstön ja ohjaajien palkkaamiseen. Edellä mainitun korvauksen lisäksi yhdistykselle oli vuonna 2018 myönnetty nuorisotoimen perusavustusta 5 000 euroa. Vuoden 2019 perusavustuksia myönnettäessä on otettu huomioon yhteistyösopimuksen päättyminen edellisen vuoden lopussa, ja yhdistykselle myönnetty 19 000 euron perusavustus kattaa aiemmin yhteistyösopimuksen perusteella maksetun korvauksen ja perusavustuksena myönnetyn osuuden.

Suolahden Demokratian Pioneerit ry on hakenut avustusta 6 000 euroa ja sille on myönnetty 2 800 euron avustus. Vuonna 2018 yhdistykselle oli myönnetty 3 000 euron avustus. Hakemuksen mukaan yhdistyksellä on alle 29-vuotiaita jäseniä 223. Hakemuksen mukaan yhdistys on kasvatusjärjestö, jonka toimintaan kuuluvat kerhot, leirit ja retket, tapahtumat, koulutukset ja kansainvälisyys- ja solidaarisuustoiminta sekä tiedotustoiminta. Yhdistys toimii Suolahden lisäksi muun ohessa Äänekoskella sijaitsevilla liikuntapaikoilla sekä leirikeskuksissa ja sen toiminta on avointa kaikenikäisille. Yhdistys osallistuu muiden pioneerijärjestöjen järjestämiin tapahtumiin Suomessa ja maailmalla. Sen toimintaan on osallistunut yhteensä 2 358 henkilöä. Yhdistys on järjestänyt muun ohessa kuusi leiriä, 12 retkeä, 28 tapahtumaa sekä keväällä 2018 neljä ja syksyllä viisi kerhoa. Yhdistys on järjestänyt muun ohessa ohjaajakoulutuksia ja järjestötuntemuskoulutuksia sekä tapahtumien järjestämiseen liittyviä koulutuksia. Yhdistys on tehnyt yhteistyötä paikallisten yhdistysten ja yritysten kanssa tapahtumien ja leirien järjestämiseksi sekä pioneerijärjestöjen kanssa valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Äänekosken 4H-yhdistys ry on hakenut avustusta 22 500 euroa ja sille on myönnetty 19 000 euron avustus. Hakemuksen mukaan yhdistyksellä on 331 alle 29-vuotiasta jäsentä. Yhdistys tarjoaa toimintaa noin 1 000 nuorelle, järjestää vähintään viisi retkeä vuodessa, 15–20 kerhoa viikossa, 15–20 kurssia vuodessa, useita lyhyitä leirejä, 10–15 nuorten yritystä sekä yhden tai kaksi kansainvälistä leiriä vuodessa sekä mahdollisuuden osallistua vaihto-ohjelmaan. Yhdistys organisoii ja tarjoaa pääasiallisesti 6–20-vuotiaille suunnattua säännöllistä kerho- ja nuorisotoimintaa Äänekosken, Suolahden, Konginkankaan ja keskustan alueilla sekä Sumiaisten, Hietaman, Honkolan, Koiviston, Mämmen ja Liimattalan alueilla sekä kysynnän mukaan tarvittaessa muissa kylissä ja taajamissa. Yhdistys kouluttaa ja työllistää nuoria työpalvelutehtäviin, järjestää yritysopetusta ja opastaa nuoria omien yritysten perustamiseen. Yhdistys järjestää erilaisia kursseja, tekee yhteistyötä koulujen kanssa järjestäen kursseja ja osallistuen koulujen tapahtumiin ja osallistuu omilla toimintarasteillaan kaupungin ja muiden yhteistyötahojen järjestämiin nuorten ja perheiden tapahtumiin. Yhdistyksen yhteistyökumppaneita ovat eri koulujen lisäksi muun muassa kyläyhdistykset ja nuorisoseurat, urheiluseurat, paikalliset yritykset, seurakunta, kaupungin nuorisopalvelut ja muut 4H-yhdistykset.

Koskelan Setlementti ry on hakenut avustusta 10 000 euroa ja sille on myönnetty 8 600 euron avustus. Yhdistykselle on vuonna 2018 myönnetty perusavustusta 7 400 euroa. Hakemuksen mukaan yhdistyksellä on 92 jäsentä. Setlementti ylläpitää Äänekosken kansalaisopistoa, Keski-Suomen opistoa, järjestää koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa Äänekosken ja Suolahden taajamissa ja kerhotoimintaa lapsille ja nuorille. Lisäksi yhdistys järjestää tanssin ja kuvataiteen perusopetusta, tapahtumia, kotitalousneuvontaa ja maahanmuuttajien neuvontapalveluita yhteistyössä kaupungin kanssa. Kerho- ja harrastustoiminnassa on vuonna 2018 ollut mukana yhteensä 180 alle 20-vuotiasta lasta ja nuorta. Kerhoja on järjestetty keväällä 14 ja syksyllä 11. Setlementti tekee yhteistyötä paikallisten nuorisotoimijoiden kanssa ja valtakunnallisesti itäisen alueen setlementtien lapsi- ja nuorisotyöryhmän kanssa. Vuonna 2018 lapsille, nuorille ja heidän perheilleen suunnatut tapahtumat tavoittivat noin 350 lasta ja nuorta.

Oikeudellinen arviointi

Avustusten myöntäminen paikallisille yhdistyksille on kunnan harkintavaltaan kuuluva asia. Suolahden Demokratian Pioneerit ry:llä ei ole lakiin perustuvaa oikeutta saada kaupungilta avustusta toimintansa tukemiseen eikä laissa ole myöskään säädetty mitään avustusten jakoperusteista. Kunnan harkintavaltaa rajoittavat hallintotoiminnassa yleisesti noudatettavat periaatteet kuten hakijoiden yhdenvertaisen kohtelun periaate. Aikaisemmin myönnettyt harkinnanvaraiset avustukset eivät synnytä avustuksien saajille sellaisia oikeutettuja odotuksia, etteikö kaupunki voisi myöhemmin toisenlaisissa olosuhteissa poiketa aikaisemmasta käytännöstään.

Hakemusasiakirjoista Äänekosken 4H-yhdistys ry:n ja Koskelan Setlementti ry:n järjestämän säännöllisen toiminnan määrystä ja monipuolisuudesta sekä sen alueellisesta kattavuudesta saatavan selvityksen perusteella yhdistyksillä on enemmän avustusten jakoperusteissa tarkoitettua nuorisotoimintaa kuin Suolahden Demokratian Pioneerit ry:llä. Molemmat ensiksi mainitut yhdistykset tekevät myös paljon yhteistyötä koulujen kanssa järjestämällä muun ohessa erilaisia kurseja ja esimerkiksi aamu- ja iltapäivätoimintaa. Erityisesti nämä toiminnat täydentävät kaupungin järjestämää nuorisotoimintaa perusavustusten jakoperusteissa tarkoitettulla tavalla. Hakemuksesta ilmenevien tietojen perusteella Suolahden Demokratian Pioneerit ry:llä ei ole vastaavan laajuista yhteistoimintaa koulujen kanssa. Molemmilla valituksessa mainituilla yhdistyksillä on laajemmat yhteistyöverkostot erityisesti muiden paikallisten toimijoiden kanssa kuin Suolahden Demokratian Pioneerit ry:llä. Sekä Äänekosken 4H-yhdistys ry:n että Koskelan Setlementti ry:n toiminta tavoittaa säännöllisesti enemmän äänekoskelaisia lapsia ja nuoria kuin Suolahden Demokratian Pioneerit ry:n toiminta.

Kun otetaan huomioon hakemuksista ja niiden liitteistä ilmenevät tiedot Suolahden Demokratian Pioneerit ry:n toiminnan laadusta ja laajuudesta sekä sen tavoittamien nuorten määrystä verrattuna Äänekosken 4H-yhdistys ry:n ja Koskelan Setlementti ry:n hakemuksista ilmeneviin vastaaviin tietoihin sekä vapaa-aikalautakunnan esittämistä avustuksen jakoperusteiden painotuksista saatu selvitys, Suolahden Demokratian Pioneerit ry:lle on voitu myöntää edellistä vuotta pienempi avustus. Yhdistyksen palkatun henkilöstön määrä ja avustuksen prosentuaalinen osuus yhdistyksen toimintamenoista eivät ole avustuksen jakoperusteissa erikseen mainittuja seikkoja. Kun lisäksi otetaan huomioon hakemusasiakirjoista Äänekosken 4H-yhdistys ry:n, Koskelan Setlementti ry:n ja Suolahden Demokratian Pioneerit ry:n toiminnan laadusta ja laajuudesta kokonaisuutena saatava selvitys, avustuksiin käytettävissä olleet määrärahat sekä vapaa-aikalautakunnan selvitys avustusten jakoperusteiden soveltamisesta, asiassa ei ole tullut esiin seikkoja, jotka osoittaisivat, että avustusten myöntäminen olisi perustunut muihin kuin vapaa-aikalautakunnan päätöksessään esittämiin perusteisiin tai että avustuksen hakijoiden yhdenvertaisen kohtelun periaatetta olisi muulla tavoin loukattu. Vapaa-aikalautakunta ei ole mennyt toimivaltaansa ulommaksi eikä sen päätös ole muutoinkaan lainvastainen.

Sovelletut oikeusohjeet

Kuntalaki 7 § ja 135 §
Hallintolaki 6 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (kunnallisvalitus).

Esittelijä

Vuokko Alitalo

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Anneli Aura,
Jussi-Pekka Lajunen ja Kaija Laitanen.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös

Suolahden Demokratian Pioneerit ry
kirjeitse

Jäljennös

Äänekosken kaupunginhallitus, jonka on kuntalain 142 §:n mukaisesti
ilmoitettava päätöksestä

✓ Äänekosken vapaa-aikalautakunta

Oikeudenkäyntimaksu
kik

260 euroa, laskutetaan myöhemmin

Jäljennöksen oikeaksi todistaa
päättöksen antopäivänä

Kirsi Koukku

lainkäyttösihteeri

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valitusaika luetaan siitä, kun ilmoitus päätöksestä on julkaistu kunnan tai kuntayhtymän yleisessä tietoverkossa.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00 – 16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>